

**ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-педагогічної роботи
Шаран В. Л.

Ініціали та прізвище

25 лютого 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Назва

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Шифр Назва

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
Шифр Назва

Освітня програма Фізична терапія, ерготерапія
Назва

Навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

Дані про практику

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг практики (кредити ЄКТС)	Особливість проведення практики	Вид контролю
Денна	I	2	90/3	Згідно з графіком навчального процесу упродовж 2 тижнів	залік

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки бакалаврів (240 кредитів ЄКТС)

Розробники:

[Підпис]
Підпис

[Підпис]
Підпис

[Підпис]
Підпис

Н.М. Іваніків, к.пед.н., доцент
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Н.Р. Закаляк, к.мед.н., доцент
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

О.Г. Матрошилін, к.мед.н., доцент
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності:

[Підпис]
Підпис

І.С. Флонт, д.мед.н., професор
Ініціали та прізвище керівника, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Протокол № 2 від 28 01 2020 р.

Завідувач кафедри [Підпис] Ремко І.С.
Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я.

Протокол № 4 від 30 01 2020 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 2 від 25 02 2020 р.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета, завдання і нормативний зміст ознайомлювальної практики визначаються відповідною освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія галузі знань 22 Охорона здоров'я. Особливістю програми є забезпечення системи підготовки фахівця, що передбачає поєднання теоретичної та практичної підготовки в умовах закладу вищої освіти та лікувально-профілактичних закладів, тобто обов'язковою є ознайомлювальна практика, яка проводиться на базах регіональних лікувальних, санаторно-курортних і оздоровчо-реабілітаційних закладів.

Мета: ознайомлювальна практика дає дійсну уяву про організацію і роботу спеціальних оздоровчих закладів, необхідних для професійної діяльності майбутніх фізичних терапевтів і ерготерапевтів у закладах лікувально-профілактичного, санаторно-курортного, оздоровчо-реабілітаційного типів, у закладах соціального забезпечення та інклюзивної освіти.

Завдання:

- ознайомити студентів з видами, умовами та обставинами професійної діяльності фізичного терапевта та ерготерапевта в конкретних лікувально-профілактичних, оздоровчо-реабілітаційних, соціальних закладах;
- ознайомити студентів з роботою, статутом та правилами внутрішнього розпорядку, матеріально-технічною базою спеціальних оздоровчих закладів;
- ознайомити студентів з основними напрямками роботи спеціалістів на базах практики, об'єктом і предметом роботи, програмами, планами;
- ознайомити студентів з документацією та правилами її оформлення;
- ознайомити студентів з фаховою літературою, яка знаходиться в бібліотеках спеціальних оздоровчих закладів;
- ознайомити студентів з передовим досвідом роботи фахівців у сфері реабілітації.

Ознайомлювальна практика спрямована на забезпечення загальних та фахових компетентностей за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»:

загальні компетентності:

- Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.
- Здатність планувати та управляти часом.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові компетентності:

- Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
- Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.
- Здатність провадити професійну діяльність задля відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика є невід'ємною складовою освітньої програми підготовки фізичних терапевтів і ерготерапевтів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Передумовою для закріплення теоретичних знань, набуття й удосконалення практичних умінь та навичок в галузі охорони здоров'я, відповідних компетентностей зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, є вивчення раніше ряду дисциплін, а саме: Функціональної анатомії, вступу у фізичну терапію та ерготерапію, Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, Основ фізичної терапії та ерготерапії, Основ медичної та

соціальної реабілітації, Фізіології людини та рухової активності. Вивчення вказаних дисциплін забезпечує здобуття необхідних для проходження практики результатів навчання.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Освітньою програмою професійної підготовки фізичних терапевтів і ерготерапевтів передбачені результати навчання, які будуть формуватися під час проходження студентами ознайомлювальної практики, і які спрямовані на вирішення цілого ряду завдань для подальшого навчання за освітньою програмою і майбутньої професійної діяльності.

Очікувані програмні результати практики :

- Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
- Володіти сукупністю компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.
- Аналізувати педагогічні системи минулого і сучасності та екстраполювати цей досвід на власну діяльність; знати мету, завдання, закономірності, принципи, зміст, організаційні форми й засоби навчання і виховання.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальну організацію проходження практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики від університету.

В інституті відповідальними за організацію і проведення практики є дирекція інституту та інститутський керівник практикою. Навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечує викладацький склад кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Студенти інституту скеровуються на практику в заклади, з якими університет уклав угоди на предмет проходження практики студентами спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія. Під час практики студенти ознайомлюються з обов'язками фахівця з фізичної реабілітації, фізичного терапевта, ерготерапевта, інструктора з лікувальної фізкультури, інструктора з трудової терапії, масажиста.

Розподіл студентів за базами практики готує дирекція інституту разом з інститутським керівником практики. Для підготовки наказу по університету, інститут за два тижні до початку практики готує інформацію, в якій вказуються термін проведення практики студентами, відомості про студентів (прізвище та ініціали, спеціальність, група, база проходження практики, керівники практики від кафедри).

Обов'язки керівника практики від інституту:

1. Розподіляє студентів за базами практики.
2. Перед початком практики організовує і проводить настановчу консультацію з питань проходження практики.
3. Контролює роботу методичних керівників практикою від кафедри, вживає заходи з ліквідації недоліків у її організації та проведенні.
4. Перевіряє звітну документацію студентів за результатами проходження практики.
5. Бере участь в обговоренні проблемних питань щодо організації та проведення практики студентів та вживає заходів щодо її покращення.

Навчально-методичне керівництво практикою і контроль за виконанням програми практики здійснюють **керівники практики від кафедри**, в обов'язки яких входить:

1. Подання на базу практики списку студентів та узгодження з керівником бази практики

змісту завдань для студентів.

2. Проведення інструктажу про порядок проходження практики, інструктажів з охорони праці та протипожежної безпеки.
3. Інформування студентів-практикантів про систему звітності за результатами проходження практики.
4. Контроль за проходженням студентами практики.
5. Приймання заліку з практики.
6. Участь у засіданнях кафедри та вченої ради інституту з питань обговорення результатів проходження студентами практики.

Обов'язки керівника практики від бази зазначені в угодах між університетом і базами практики.

Обов'язки студента-практиканта:

1. Своєчасно приступити до проходження практики;
2. Підпорядковуватись правилам внутрішнього розпорядку лікувальних і реабілітаційних закладів, дотримуватись професійної етики, конфіденційності, субординації, поведінки та відповідної форми одягу.
3. Виконувати розпорядження медичного персоналу лікувально-реабілітаційного закладу, пов'язані з порядком проходження практики.
4. Якісно та в повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики, нести відповідальність за виконану роботу.
5. Відповідати за належну особисту підготовку до практичних дій, обумовлених конкретним діагнозом пацієнта чи конкретною ситуацією
6. Своєчасно оформити передбачену програмою документацію про проходження практики та скласти диференційований залік.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Проходження практики проводиться в обсязі ознайомлення здобувачами вищої освіти із специфікою та роботою баз спеціалізованих лікувально-профілактичних закладів у відповідності до чинних угод про проведення практики. Тривалість практики 2 тижні.

Завданнями студентів на практиці є:

- Спостерігати за роботою реабілітологів, фізичних терапевтів, ерготерапевтів, які працюють на базі практики з метою подальшої активної участі в реабілітаційному процесі.
- Спостерігати за симптомами та реакцією пацієнта на реабілітаційне втручання.
- Опрацювати спеціальну літературу, присвячену мультидисциплінарній команді в реабілітаційному процесі. Описати професійний та кількісний склад команди, форми роботи її членів, їхні завдання та методи роботи, узгодження між собою цілей реабілітації, планування реабілітаційного втручання (2-3 аркуші друкованого тексту).
- Оволодіти практичними навичками ведення медичних записів та спілкування з пацієнтом.
- Оволодіти практичними навичками розташування та переміщення пацієнта.
- Оволодіти основними принципами підбору технічних засобів допомоги для пересування.
- Співпрацювати в процесі проходження практики з медичним персоналом та пацієнтами лікувально-реабілітаційного закладу, дотримуючись деонтологічних принципів спілкування: зберігати конфіденційність інформації про пацієнта, уникаючи обговорення її зі сторонніми особами.

Дата і години	Активність (діяльність) упродовж дня	Цілі активності	Підпис клінічного керівника практики

Наприкінці кожного дня студент-практикант підсумовує здобутий досвід професійної діяльності (*підсумок (роздуми)*), використовуючи наведену нижче модель запису, і на початку

наступного робочого дня обговорює його зі своїм клінічним керівником практики.

Модель запису звіту (роздумів)

Структура основних завдань студента-практиканта

№з/п	Завдання	Вид звітнього документу
1.	Організація діяльності практиканта	
1.1.	Взяти участь в настановній консультації з організаційно-методичних питань проходження ознайомлювальної практики.	Запис у щоденнику
1.2.	Скласти календарний графік проходження практики і вести облік його виконання.	Запис у щоденнику
1.3.	Взяти участь у захисті ознайомлювальної практики. Розробити пропозиції щодо вдосконалення програми практики.	Звіт про проходження практики з пропозиціями
2.	Вивчення методики і організації фізичної реабілітації на базі практики	
2.1.	Взяти участь в бесіді з керівником практики в лікувально-реабілітаційному закладі, інструкторами, реабілітологами.	Запис у щоденнику
2.2.	Ознайомитися з документами планування і обліку з фізичної реабілітації.	Запис у щоденнику
2.3.	Спостерігати за роботою реабілітологів, фізичних терапевтів та ерготерапевтів, які працюють на базі практики.	Запис у щоденнику
3	Навчально-методична робота	
	Оцінка стану пацієнта	
3.1.	Збирати анамнез, опитуючи пацієнтів/членів його сім'ї/лікарів.	Картка обстеження пацієнта, історія хвороби, схема обстеження
3.2.	Вибирати відповідні технічні засоби допомоги для пересування.	Запис у щоденнику
	Планування програми реабілітації	
3.3.	Аналіз інформації зібраної з медичних записів/у пацієнта, членів сім'ї, лікарів, реабілітологів.	Запис у щоденнику

3.4.	Виявлення основних проблем розташування та переміщення пацієнта.	Запис у щоденнику
3.5.	Визначення необхідних технічних засобів допомоги для пересування.	Запис у щоденнику
3.6.	Вибрати відповідні методи спілкування з пацієнтом.	Запис у щоденнику
Реалізація програми реабілітації		
3.7.	Спостерігати за симптомами та реакцією пацієнта на реабілітаційне втручання.	Запис у щоденнику
3.8.	Застосовувати різні методи / переміщення / обладнання, в разі необхідності звертатися за допомогою.	Запис у щоденнику
3.9.	Записувати точні, об'єктивні і повні дані обстеження згідно з форматом.	Запис у щоденнику
Професійна поведінка та вдосконалення		
3.10.	Зберігати конфіденційність інформації пацієнта, уникаючи обговорення зі сторонніми особами.	Карта оцінки клінічної практики
4.	Навчально-дослідна робота	
4.1.	Спостерігати за роботою спеціалістів на базах практики.	Запис у щоденнику
4.2.	Підготовка рефератів, включення в роботу елементів експериментального дослідження, доповідей чи повідомлень під час проведення групових засідань.	
5.	Самостійна робота	
5.1.	Ознайомитися з новими, сучасними науковими даними щодо обраної проблематики в галузі фізичної терапії та ерготерапії і підготувати реферат.	Реферат
5.2.	Підготувати відеозвіт чи звіт-презентацію за результатами проходження практики.	Відеозвіт (звіт-презентація)

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Підготувати відеозвіт чи мультимедійну презентацію «Моя ознайомлювальна практика», орієнтованим обсягом 10–15 слайдів, для демонстрації її під час захисту практики.

Підготувати реферат на обрану студентом тему з питань застосування фізичної терапії, ерготерапевтичного втручання, сучасних методів реабілітації пацієнтів.

Структура реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. У вступі обґрунтовуються вибір теми, її актуальність. Основна частина може містити підрозділи. Наприкінці роботи додається список використаної літератури. Орієнтований обсяг реферату – 10–12 друкованих аркушів.

6. ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ

Після завершення практики, студенти повинні здати керівникові практики в інституті наступну документацію:

1. Щоденник практики.
2. Реферат, оформлений за результатами опрацьованої тематичної літератури.
3. Відеозвіт чи мультимедійну звіт-презентацію «Моя ознайомлювальна практика» за результатами проходження практики.
4. Характеристику на студента, яку підписує клінічний керівник практики і завіряє мокрою (круглою) печаткою лікувально-реабілітаційної установи.

Щоденник клінічної практики містить наступну інформацію:

- а) індивідуальний план-графік роботи студента на період проходження практики;
- б) опис бази проходження практики;
- в) у хронологічній послідовності студент вносить у щоденник дані про проведену

роботу, яку він виконував особисто або брав участь у її виконанні під час проходження практики у відділеннях відновного лікування лікувально-профілактичного закладу. Записи в щоденнику кожного дня перевіряє та візує керівник практики в лікувально-реабілітаційному закладі (або уповноважена ним особа - клінічний інструктор) і раз на тиждень – керівник практики від інституту.

г) текстовий звіт про проходження практики, в якому необхідно відобразити результати практики, позитивні сторони практики, зауваження з виокремленням проблемних питань та надати пропозиції щодо вдосконалення програми практики.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Практика завершується заліком, який приймає кафедральний керівник практики.

При зарахуванні практики враховуються всі види діяльності студента-практиканта. За результатами проходження практики студент може отримати максимально 100 балів, розподіл яких за видами діяльності студента-практиканта наведений нижче.

№з.п.	Види діяльності студента-практиканта	Максимальна оцінка (бали)	Фактична оцінка студента (бали)
1	Діяльність студента на базі практики – оцінка клінічного керівника практики.	40	
2	Оформлення щоденника практики, який включає звіт про проходження практики.	25	
3	Співбесіда з кафедральним керівником практики.	10	
4	Реферат за результатами опрацьованої тематичної літератури.	10	
5	Мультимедійна презентація «Моя ознайомлювальна практика».	15	
6	Загальна кількість балів.	100	

Залік виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Шкала оцінювання університету (в балах)	Національна шкала оцінювання	Оцінка з заліку	Шкала ЄКТС		
			Сумарна оцінка (в балах)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення
90 -100	“відмінно”	“зараховано”	90-100	A	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
76-89	“добре”		83-89	B	<i>Дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома помилками
			75-82	C	<i>Добре</i> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
60-74	“задовільно”		66-74	D	<i>Задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків
			60-65	E	<i>Достатньо</i> - виконання задовольняє мінімальні критерії
0-59	“незадовільно”	“не зараховано”	40-49	FX	<i>Незадовільно</i> – потрібно працювати, перед тим як отримати екзамен (залік)

			0-39	F	Незадовільно –необхідна серйозна подальша робота

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Белая книга Физической и реабилитационной медицины в Европе. 2-е изд-е (2018 г.). – М.: Журнал "Физическая и реабилитационная медицина, медицинская реабилитация", 2019. – 182 с.
2. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації : навчальний посібник / А. С. Вовканич. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 184 с.
3. Закон України “Про систему реабілітації в Україні” (Проект) від 2.10.2017р. [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://novynarnia.com/2017/10/02/zakon-ukrayini-pro-sistemu-reabilitatsiyi-v-ukrayini-proekt/>
4. Использование «Канадской оценки выполнения деятельности (CORM)» для оценки потребностей клиента: методическое пособие/Е.В. Ключкова, С.Б. Мальцев– Душанбе, 2010. – 37с.
5. Камаева О.В. Мультидисциплинарный подход в ведении и ранней реабилитации неврологических больных: методическое пособие. Часть 5. Физическая терапия / Камаева О.В., Буракова З.Ф., Зычкова О.Б. – Санкт-Петербург, 2003. - 42с.
6. Камаева О.В. Мультидисциплинарный подход в ведении и ранней реабилитации неврологических больных: методическое пособие. Часть 6. Эрготерапия / Камаева О.В., Буракова З.Ф., Зычкова О.Б. – Санкт-Петербург, 2003. – 40с.
7. Мальцев С.Б. Оценка ежедневной активности, участия в жизни общества и качества жизни: учебное пособие / Мальцев С.Б. – Душанбе, 2010. – 63с.
8. Сара Тайсон и др. Начните двигаться! Руководство по восстановлению двигательных функций после перенесенного инсульта / Сара Тайсон и др. – Санкт-Петербург, 2001. – 84с.
9. Сухова Л. С. Основы медико-социальной реабилитации (окупуациональная терапия) / Сухова Л. С. – М.: Издательство «Свято-Димитриевское училище сестер милосердия», 2003. – 80 с.

Додаткові:

10. Инсульт: програма возврата к активной жизни / ВОЗ. Бозенко Н.П., Алексеенко Ю.В.-М. : Мед.лит., 2004. – 256 с.
11. Камаева О.В. Мультидисциплинарный подход в ведении и ранней реабилитации неврологических больных: методическое пособие. Часть 1. Мультидисциплинарный подход. Организация Инсультного Блока / Камаева О.В., Буракова З.Ф., Зычкова О.Б. – Санкт-Петербург, 2003. – 33с.
12. Кобялковская Е.Е. Сборник «Возможности»: современные подходы и технологии реабилитации и развития детей с ОВЗ / Кобялковская Е.Е. - Пермь: Полиграф Сити Пермь, 2017. – С. 170.
13. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации / под ред. А. Н. Беловой, О. Н. Шепетовой. – М. : Антидор, 2002. – 440 с.

інтернет ресурси:

14. <http://manual-pt.sdc-eu.info>.
15. <http://fgosovz24.ru/assets/files/usloviya-realizacii/metod-kopilka/ergoterapiya.-metodicheskoe-posobie.pdf>
16. <http://www.booksmed.com/nevrologiya/3166-multidisciplinarnyy-podhod-v-vedenii-i-ranney-reabilitacii-nevrologicheskikh-bolnyh-kamaeva-ov.html>